

Andrea Calò

**NJË FLLUSKË
JASHTË KOHE**

NJË FLLUSKË JASHTË KOHE

Botimi i Parë – Janar 2013

Ky libër është një vepër e fantazisë. Personazhet dhe ngjarjet janë sajesa të autorit ose që kanë për qëllim të japin vërtetësi ndaj tregimit. Çdo analogji me faktet, ngjarjet, vendet dhe njerëzit, të gjallë ose të vdekur, është absolutisht e rastësishme.

© Copyright 2013 – Andrea Calò

@ e-mail: andrea.calo_ac@libero.it

Përkthimi i Laureta Berberi

FALËNDERIME

Të shkruash një libër është sikur të nisesh në një udhëtim. Përgatiten valixhet, nisesh nga një pikë e caktuar dhe vazhdon duke u përpjekur të arrish pikën e mbërritjes, destinacionin e dëshiruar. Por, siç ndodh ndonjëherë gjatë një udhëtimi, grackat, gabimet, frikërat dhe të papriturat janë aty gati të na befasojnë, të na ndalojnë, ndonjëherë deri në atë pikë sa të na bëjnë të heqim dorë nga vazhdimi. Me ndihmën e njerëzve që na gjenden pranë ose të atyre që takojmë përgjatë rrugës, arrihet gjithsesi t'ia dalësh mbanë, ndonjëherë me lehtësi, herë të tjera me shumë mundim; por nuk mund të shkelësh kurrë mbi gabime, për të mos humbur investimin e bërë. Gjatë këtij udhëtimi kam patur disa njerëz afër meje, të gjithë më kanë nxitur dhe inkurajuar të vazhdoja rrugën, të realizoja atë ëndërr që prej shumë vitesh mbaja të mbyllur në një sirtar, duke më lejuar t'i hapësja plotësisht asaj, projektin tim.

Faleminderit gruas time Sonias, që më shumë se gjithkush ka besuar tek unë, gjithmonë, për leximin e duruar të bocave bërë që në fazat e hershme të përgatitjes së këtij teksti dhe për diskutimet frytdhënëse që kanë çuar në krijimin e fabulës së këtij romani.

Faleminderit prindërve të mi, që më kanë dhuruar jetën, më kanë rritur dhe shkolluar, duke lejuar që gjithë kjo të transformohej në realitet.

Dhe në fund, por jo e fundit, faleminderit ty Elena, që ke udhëzuar zemrën time dhe udhëhequr mendjen time gjatë gjithë këtij udhëtimi: këtu brenda ka vërtet një pjesë të madhe nga ty.

KAPITULLI 1

Mendoj që një histori si kjo e imja nuk është treguar kurrë. Ndoshta nga frika e gjykimit nga të tjerët, ose ndoshta nga ajo vello e hollë çmendurie që e shoqëron.

Quhem Katherine ose më shkurt Kate, më thonë që kam lindur tridhjetë e gjashtë vite më parë në New York, ku dhe akoma jetoj, me baba italian dhe nënë angleze. Pra gjaku im nuk është amerikan. Data e ditëlindjes sime është shtypur në pasaportë, pranë fotos sime dhe gdhendur me bojë mbi fotografitë e zverdhura nga koha që nëna ime bëri kur isha e vogël. Por, unë jam e bindur që kam jetuar më shumë, shumë më tepër. Ndoshta dyfishin e viteve të mia, nëse marr parasysh edhe ato që unë mendoj të jetuara nga gruaja që isha në jetën time të shkuar. I ruaj të qarta kujtimet, të radhitura me kthjelltësi në mendjen time sikur të flitej për jetën time të tanishme, iu kthehem atyre kur kam dëshirë ose ndiej nevojën ta bëj. Do të mendoni që unë jam një e çmendur e shkretë në një krizë identiteti dhe ndoshta keni të drejtë. Kështu mendonte edhe nëna ime, kur që e vogël i tregoja historitë e miqve të mi të mëdhenj me të cilët flisja dhe ndaja eksperiencën dhe ndjenja që mund të jenë pjesë vetëm e jetës së një gruaje, jo të një fëmije. Flisja për njerëz që ajo thoshte se ekzistonin *vetëm në mendjen time feminare*. Në vitet e para të jetës sime ajo e pranonte gjendjen time, identitetin tim të dyfishtë, duke ia veshur papjekurisë sime dhe lidhjes sime me lojën. Besonte, në fakt, që unë po luaja, që përpiqesha të interpretoja rolet e një personazhi të krijuar nga fantazia ime dhe që merrte jetë dhe formë përmes fjalëve dhe sjelljeve të mia. Madje, ndihej edhe krenare për gjithë këtë sepse në sytë e saj prej nëne krenare shfaqesha në gjithë unicitetin tim. Ishte e sigurtë, megjithatë, që me kalimin e kohës kjo lojë do të kishte mbaruar vetë ashtu siç kishte nisur, duke më lejuar të hidhja ngadalë hapin për t'u bërë grua. Por, nuk ishte kështu sepse kjo për mua nuk ishte aspak një lojë. Unë i njihja shumë mirë njerëzit me të cilët flisja dhe që ia përshkruaja sime mëje në detajet më të vogla, i shikoja vazhdimisht në ëndërr gjatë netëve. Një lojë nuk lë emocione kaq të forta ose plagë të hapura në shpirt, siç ndodhte në rastin tim. Nëna ime më çoi në mjekë të shquar të mendjes, të paguar mirë për t'i konfirmuar në fund mendime që ajo vetë i kishte tashmë. Ndihej e ngushëlluar nga konfirmimet e tyre për një shërim timin të ardhshëm. 'Është vetëm një çështje kohe', i thoshte i ndrituri i radhës. Dhe ajo besonte e përpiktë, pa u privuar

kurrë nga ata lotë shpërthimi që i mbushnin sytë, çdo herë. Për të gjithë unë jetoja një identitet të dyfishtë. ‘Vetëm në këtë jetë’, mendoja unë herë pas here. Gjithmonë m’u ndalua të bëja çfarëdo gjëje që më lejonte të ripërshkoja të kaluarën time, atë më të largëtën, atë tashmë të zhdukur prej kohësh. Ndoshta më shumë nga frika e nënës sime se një ditë të bukur do zbulonte që vajza e saj e çmendur kishte pasur gjithmonë të drejtë dhe jo për një akt real mbrojtjeje ndaj meje. Ndërsa e vështroja të palëvizur në shtratin e vdekjes, të qetë në fytyrë nga pushimi i përjetshëm që sapo e kishte kapur, kuptova që edhe unë duhej të kisha kaluar përmes asaj faze, edhe pse ndihesha plotësisht e paaftë ta përfaqësoja, ta përshkruaja dhe t’jua tregoja të tjerëve, përveçse vetes sime. Dhe nuk mundja më t’ju bëja dëm me shfaqjen e mendimeve të mia, me dëshirën time për të zbuluar veten time tjetër tashmë të zhdukur prej shumë kohësh.

Jam bllokuar nga një kohë e përjetshme, e burgosur e një filluske transparente. Mijëra sfera të tjera celuloze levitojnë në ajër, duke mbështjellë të tjerë individë që, si unë, lëvizin rëndshëm brenda. Të gjithë përreth, si një tufë konfuze kafshësh, një grup njerëzish shfaqen përpara filluskave të mëdha: kërkojnë një pikë për t’u kapur dhe me sy lutës, lëvizin buzët dhe thonë fjalë që nuk arrij t’i kuptoj. Të largëta por të qarta janë kujtimet, si ëndrrat e harruara kur sapo zgjohem, por të qarta deri një moment më parë. Prekin mendjen time duke e turbulluar: edhe unë, për disa vite, duhet të kisha qenë atje jashtë, por nuk arrij të lidh kohën me imazhet dhe gjithçka mbetet në nivelin e luhatshëm të përshtypjes.

Kujtesa ime është një zbrazëti që herë pas here popullohet me imazhe bardhë e zi. Dhe nuk ka hapësirë as për një kujtim, në një zbrazëti kur kërkohet nga vullneti im. Përpiqem t’i paralajmëroj njerëzit për ndjenjat që provoj për t’i larguar, por nuk duket se më dëgjojnë ose shikojnë. Jam plotësisht e izoluar. Ata që janë jashtë, edhe pa më parë, tregojnë drejt meje në mënyra të çuditshme. Disa përkëdhelin sferat, të tjerët mbështesin kokën në to, duke u përpjekur të kapin çdo lëvizje minimale, ndërsa të tjerët ende buzëqeshin pa një motiv të dukshëm. Brenda meje rritet dyshimi se po marr pjesë në një shfaqje të vënë në skenë nga krijesa imagjinare: zhvendosje të mendjes në ndërgjegjen time të kaluar, të tashme dhe të ardhme, lojëra nga një e kaluar e harruar por jo e panjohur dhe të kthyer drejt një të ardhmeje të pasigurt. Nuk e di se çfarë tregojnë fjalët që mendoj, ndoshta janë vetëm njohuri atavike, të mbetura për

shekuj në nivel papërgjegjshmërie, por duken më të përshtatshmet për të shprehur atë që ndiej.

Edhe pse nuk jam e sigurt se jashtë është më mirë, dëshira për të dalë rritet brenda meje, duke bërë hapësirë me prepotencë: jam e lodhur nga nxehtësia e vakët dhe nga siguria e trishtë e fluskës. Filloj të kërkoj një çarje brenda qelizës, por ende po lodhem ta gjej. Kthimi në vegimet e lashta, pothuajse atavike, por pikërisht për këtë të sigurt, më ka penguar të shikoj vrullin tim të fundit. Vuajtja e fundit e jetës së djegur nga zjarri i vdekjes sime është rritur mbi gjithçka dhe gjithkënd, duke formuar një fluskë të re në të cilën trupi është rikompozuar. Por, askush nuk ishte në gjendje ta shihte. Ja, kanë humbur të gjithë rastin e mirë për të kuptuar, përfshirë mua. Ndoshta nuk do ta kuptojmë kurrë: risia sjell të panjohurën dhe frikën, ndërsa kujtimi të ngushëllon me qartësi dhe siguri.

Diçka e re duket se është formuar në mendjen time. Janë ato imazhe konfuze dhe të mbivendosura, të ushqyera nga një trup që më çon para-mbrapa, që pastaj, në fund të gjithçkaje, më braktisin gjithmonë këtu. Koha dhe vetë imazhet nuk vijnë së bashku dhe çdo gjë zbehet ende para se të fillojë. Dua të dal! Përplas grushtat, bërtas dhe qaj. Nuk shërben për asgjë, asnjë nuk më dëgjon, përveç ndërgjegjes sime.

Ndoshta fluska është transparente vetëm në anën time dhe ata që janë jashtë duket se vetëm tani ndiejnë lëvizjet e mia. Afrohen kureshtarë, për të kuptuar, pikërisht siç bënte nëna ime. Fiksojnë me pamje ëndërrimtare sferën që duket sikur i çon pas në kohë me mua. Fillojnë të flasin, fjalë që ende nuk arrij të kuptoj, por nga shprehja e tyre pothuajse duket se më kanë zili. Vihem sërish në kërkim të një rrugëdaljeje. Ishte e kotë deri tani të kërkoje, sepse koha duhej të ndiqte rrugën e saj dhe njohuritë kishin nevojë të plotësoheshin. Vetëm tani e ndiej qasjen e momentit të lindjes sime të re, nuk mund ta humbas këtë takim për mua kaq të rëndësishëm. Drita e jashtme filtron përmes një çarjeje të vogël që tenton të zgjerohet dhe që aty do të dal, për të kuptuar.

Prej shumë pak kohësh kam filluar të kuptoj fjalët që thonë ata jashtë, falë edhe ndihmës dhe pranisë së vazhdueshme të nënës sime në jetën time. “Duhet të hyjmë për të dalë me ty”, përsërisin pafundësisht, me fytyrat lutëse dhe të tërhequra nga pritja e kotë. Drita të zbehta të jetëve të kaluara dhe të ardhme trondisin përshtypjet e mia, ndjesitë e kaluara, të tashmë dhe të ardhëm janë

kapakët e rëndë të ekzistencës sime dhe të tyre. Lexoj në mendjet e tyre frikëra feminare, të zmadhuara nga vitet dhe nga përvoja. Zënë pjesën më të madhe të kujtesës së tyre, qoshe të errëta dhe tavane të prishura pezullojnë në trurin e tyre, rripa lëkure të fiksuara dhe të drejtuara nga duart me kallo, fytyra të deformatuara nga zemërimi dhe nga zhgënjimi rehatohen në mënyrë të pandërprerë në bebet e syrit, britma dhe kërcënime bëjnë jehonë në daullet e veshit. “Duhet të hyjmë për të dalë me ty!”. Materializimi i fiksimeve të përsëritura dhe zakoneve më absurde, të rrënjosura me forcë në tru nga prindëri jo të zgjedhur nga unë. Thonë që duan të hyjnë për të dalë me mua, për të eliminuar vuajtjen e frikërave të kaluara dhe rrjedhimisht edhe pa ato që janë të pranishme apo të ardhshme; por duhet të kenë kujdes, sepse aty ku koha humbet çdo vlerë, është e lehtë që e kaluara të ngatërrohet me të ardhmen dhe të zërë vendin e saj.

E çara zgjerohet gjithnjë e më shumë, përpiqem të dal, shtyj, sforcohem me supet e mia të vogla, bie në dyshtim dhe zhveshur dhe të ftohtë. Pastaj mbledh veten dhe zbuloj që jam kthyer ajo e mëparshme. Asgjë nuk ka ndryshuar dhe asgjë nuk do të ndryshojë. Papritmas, një goditje e papritur dhe e dëshpëruar, qindra njerëz po lëvizin drejt flluskës: ndoshta, përmes plasaritjes që tashmë është mbyllur, dikush ka arritur të hyjë. Mua sfera më duket transparente edhe nga jashtë, dhe vetëm njerëzit e ngjeshur përreth saj më pengojnë të shoh brenda. Por nëse njëri prej tyre ka arritur të hyjë, do të arrijë deri në fund, do të përfundojë ciklin vetëm nëse e kthen kujtesën e tij në një zbrazëti. Nuk ka hapësirë për të mbushur në një zbrazëti. Shikoj përreth vetes dhe e di, edhe pa mbajtur mend, se kam qenë këtu në këtë botë. Më mirë kështu: pa kujtimet, e kaluara ime nuk do mund të jetë kurrë edhe e ardhmja ime. Thjesht, sepse nuk e mbaj mend. Di vetëm që momenti i vdekjes sime është i përputhur me formimin e flluskës. Fillimi i rilindjes sime. Jeta dhe vdekja ngatërrohen, e kaluara dhe e ardhmja mbivendosen dhe koha nuk ekziston më. Kush ka humbur shpresën dhe nuk e ka kuptuar se fundi nuk do të ishte asgjë tjetër përveçse fillimi, nuk mund ta kuptojë kurrë atë që ka kaluar edhe kufijtë e kohës dhe të kujtimeve, siç kam bërë unë. Ata do të mbeten përgjithmonë të burgosur të kujtimeve të tyre, të obsesioneve dhe të anktheve të tyre.

Koha ka humbur çdo kuptim të saj, ajo do jetë nëna jonë. Kthehem pas një çast, të tjerët nuk na ndjekin më. Edhe nëna ime,

janë rikthyer të gjithë drejt sferave të tyre. Nuk do na shohin më. Ndoshta nuk na kanë parë kurrë për atë që jemi në të vërtetë.

Mblodha gjurmët e kurajos që më kishin mbetur akoma, shkunda nga trupi dhe nga mendja ime gjithë ndalimet që më ishin vendosur ndër vite dhe vura re që tashmë për mua kishte ardhur momenti të ripërshkoja hapat e mi, njëri pas tjetrit, sipas radhës. Do të më duhej të kapërceja kufirin e asaj periudhe të pacaktuar, të errët kaluar midis dy jetëve të mia dhe për të cilën nuk kisha dhe akoma nuk kam asnjë kujtim, asnjë imazh të qartë. Kur rishoh të kaluarën time, humbas kontaktin me realitetin e së tashmes sime. Shkëputem dhe mendja ime fillon të udhëtojë, e shoqëruar nga trupi im...

Jetoj në Joseph, në Oregon, në një shtëpi prej druri që shikon nga bregu i liqenit Wallowa, një pasqyrë e mrekullueshme uji e gjermuar midis maleve me të njëjtin emër që e rrethojnë. Shtëpia është e vendosur në një kep të vogël, nga i cili ajo dominon liqenin në gjithë shtrirjen e tij, ashtu si dhe shtëpitë e tjera të pakta që gjenden në këtë zonë, më tepër të banuara nga barinj dhe fshatarë. Mali Sacajawea duket mirë nga oborri dhe nga dhomat, me gjithë madhështinë e tij dhe bardhësinë e dëborës që e mbulon për një pjesë të madhe të stinës së ftohtë. Shtëpia është goxha e madhe, ndoshta shumë që të mbajë një person të vetëm, mesa duket. Hapësirat e përmasave gjigande, pothuajse shpërndarëse, përshtaten me të gjitha gjërat që mund të gjenden në këto anë. Fasada e jashtme është e lyster me një ngjyrë të kuqe të fortë, e ndërprerë nga dritare të bardha dhe me kontrastin e çatisë me rasa elegante, lehtësisht venitur nga dielli dhe njollosur nga kolonitë e myshkut jeshil që e popullojnë në anën më të ftohtë dhe të lagësht. Duket mirë edhe nga larg sidomos kur lysterja është e freskët dhe e ndritshme aq sa reflekton mirë rrezet e diellit. Ndërsa brenda mbretëron druri shqeto me ngjyrën e tij natyrale, nuk kam dashur kurrë ta modifikoj me zgjedhjen time, pavarësisht këshillave të njerëzve. Unë jetoj e izoluar, si një heremit i larguar nga bota, nga komuniteti. Gjithmonë kam dëshiruar paqen dhe urryer përballjen. Asnjë zhurmë e ndryshme nga tingujt e prodhuar nga natyra nuk shqetëson kohën time, netët e mia ashtu si dhe ditët e mia. Në netët me hënë të plotë, drita futet me forcë në dhoma dhe më shpaloset pranë, duke më shoqëruar në mendimet e mia, duke u tallur me perdet që mbulojnë dritaret, duke i zbardhur plotësisht. Nuk nevojiten qirinjtë, por unë i ndez gjithsesi sepse adhuroj aromën e

dyllit të shkrirë nga forca e pakundërshtueshme e zjarrit. Me to, ndez edhe zjarrin e oxhakut në netët e ftohta dimërore. E dua zjarrin dhe nxehtësinë që ai çliron me energjinë e tij, trungjet aromatike prej druri pishe, ende të mbujtur me rrëshirën e tyre, që digjen me ndadalë, kërcitjen e prodhuar nga flakët që i përpijnë. I shkruaj mendimet e mia në një ditar, që me vdekjen time të mos tretim e gjitha. Do të derdh përmbajtjen e ditëve dhe gjithë emocionet e mia në faqet e tij, duke i kthyer në gjurmë boje shkrimi që dikush ndonjë ditë ndoshta do mund të lexojë, nëse do të ketë dëshirë apo kuriozitet të zbulojë diçka nga unë ose nëse do të dojë ndoshta të më gjejë. Më ndihmon pamja imponuese e liqenit tim të adhuruar, tek i cili linda dyzet e pesë vite më parë dhe që shoh nga dritarja e dhomës sime të gjumit, çdo ditë. Nuk ka në botë një pikturë më të mirë pikturuar nga ndonjë piktor. Kam dashur ta sistemoj tavolinën e shkrimit pikërisht në vendin nga ku mund të shijohet panorama më e mirë, që të mund të më presë dhe shoqërojë më së miri gjatë rrëfimeve të mia të përditshme. Mu dhëntë aftësia dhe hiri, të mos mërzis apo ofendoj ndonjë dhe nëse nuk është kështu, ju kërkoi ndjesë dhe ju lutem të mos mallkoni personin tim por thjesht të vini këto faqe në vendin ku i keni gjetur ose t'ju jepni atyre që jua kanë dhuruar. Dhe ti i dashuri im, nëse ndonjëherë do lexosh këto mendime, lidhi përgjithmonë me dashurinë që ndjej për ty. Dhe nëse mundesh, falmë.

Sistemova gjërat më të rëndësishme në një valixhe mjaftueshëm të madhe por pa i kushtuar shumë vëmendje, parashikoja një zgjatje mjaft të gjatë për udhëtimin tim. Pak a shumë kjo ishte ajo që kisha përcaktuar para se të nisesha. Valixhja ime kishte veshje të rënda dhe të ngrohta, duke qenë stina tashmë afër një dimri, thuhej, mjaft të ashpër. Ditët e ngrohta verore tashmë ishin një kujtim i largët, megjithatë i ftohti nuk më ka mërzitur kurrë. Më ndihmonte të mendoja, ndërsa rrija lumturisht e ulur në divanin e sallonit tim të ngrohtë, me një filxhan çaji jasemini që nxirrte avull, të mbajtur midis duarve. Pasi rinovova pasaportën, prenotova fluturimin American Airlines me nisje nga aeroporti J.F.K. në orën pesë të pasdites së ditës tjetër dhe drejtuar në Portland. Gjatë javës mund të gjendej gjithmonë një vend me një farë lehtësie, edhe në minutën e fundit dhe me kosto jo të larta. Sidoqoftë, ana ekonomike nuk më interesonte aspak në atë moment, prioritetet e mia ishin të tjera. Mbërritja në Portland ishte parashikuar rreth orës tetë të darkës.

You've Just Finished your Free Sample

Enjoyed the preview?

Buy: <http://www.ebooks2go.com>